

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

MAI SZÁMUNK 3 CENT.

VI. Évfolyam. 98. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., KEDD, 1909. DECEMBER 7-én.

VI. Year. No. 98.

Egy érdekes könyv.

PÁNSZLÁVOKKAL ROKONSZENVEZŐ AMERIKAI KÖNYVÉ A MAGYAROKRÓL.

The immigrant tide; its' ebb and flow." (A bevándorlási áradat; apálya és dagánya.) Ezzel a címmel Edward A. Steiner, iowai főiskolai tanár saját tapasztalatai és megfigyelései alapján könyvet írt az amerikai bevándorlásról és a bevándorlókról. A könyvben jelentékeny teret szentel a magyaroknak is.

Steiner ur írásban és képművészetben is a bevándorlók életrajzait és itteni életkörülményeit. Elég jókarral foglalkozik az itt levő bevándorlókkal. Amit a bevándorlók egyéniségéről mond, mindaz éles és találó megfigyelésre vall. Ott azonban ahol a magyarokkal és a magyar viszonyokkal foglalkozik, minden látszat szerint szándékosan rosszakaratúvá és ferdítendővé válik, s itt ott a pánszlávizmussal kezdődik. Mindamellett el kell ismerni, hogy a könyv elejétől végig rendkívül érdekes, s azért kivonatokat közlünk belőle, melyekre megjegyzéseinket később megesszük:

„Az ár, amit a bevándorló a dollárért fizet.” A bevándorló többnyire kiehelyre, rongyosan jön ide, s dollárokkal megérkező a tényleg. De meg is fizeti az árát. Míg a tanulmányutamba Európába utaztam, meglátogattam a hajófedélközöket, ahol többek között egy csapat rongyos bolgár láttam. Ezek a bolgárok mind derék, szálas emberek voltak, amikor Amerikába jöttek, s megrokknva, betegesen tértek haza.

Tenészmegyében, Magyarországon van egy Koehaneveze nevű falu, hol esupa sárkánybók voltak, s az emberek a húst csak hírből ismerték, mielőtt a kivándorlás megindult. Ma esupa köhöz és jót van, ami a visszatért kivándorlók Amerikából hozott pénzből keletkezett.

A visszatért kivándorló tisztább, jobb ruhában jár, magasabb rendű életet él, s több tisztelettel viseltetik a nők iránt. Ez utóbbi dologra nézve érdekes tapasztalatom volt. Magyarországon egy falujában egy koreszmában üdögélve elmondtam az ott időgáló paraszt társaságnak, hogy milyen előnyös helyzetben és megilletésben részesül a nő Amerikában. Erre az egyik paraszt hallgatón igen durva és prózai történetet mondott el a nőkről, melylyel egyszerűen illusztrálta, hogy milyen véleményével van felülül. Ekkor váratlan dolog történt. Az illetőnek egy barátja, aki már megjárta Amerikát, a történet befejezésekor elpirosvan, igen elpirult, épp oly módon, amint azt minden jól nevelt embertől elvárjuk hasonló körülmények között, s ezt mondtam nekem:

— Ne törődjön vele. Piszkos szája van. Lehet azonban, hogy a szíve tiszta.

Az ember, aki ezt mondta, s aki pirult, őt én is voltam — Pittsburgban.

A változás, — amit a kivándorlás okozhat még a jobb osztályhoz tartozók körében is — érdekes példája egy fiatal budapesti magyar, akinek jellemét gyermekkorában nyert rossz neveléssel elrontották. Budapest azzal az egyáltalán nem irigyelhető hírnévvel bír, hogy egyike Európa legerköstelemebb városainak. Minden nagy városban van több-kevesebb erkölestelenség; de, azt hiszem, hogy a város erkölestelenségének méretét nem prostitúáltjainak számából, hanem abból a szempontból kell megítélni, hogy az erkölestelenség milyen szerepet játszik a normális életben. Ebben a tekintetben Budapest meglehetősen vezet: mert ifju-

sága a közömbösség, a rosszul alkalmazott büszkeség és a társadalmi tisztatlanság különböző fázisainak atmoszférájával táplálkozik.

Ez a fiatal ember, akiről említést tettem, korán megindult a romlás útján. Nem volt, aki visszatartsa, hiszen szülei is vígan haladtak lefelé a lejtőn.

Végre kénytelen volt megszökni, mert átlépte a törvény korlátait. New Yorkba — saját szerencséjére — pénz és barátok nélkül érkezett. Megtanulta mindazon leckéket, melyekre honvágy, éhség és hideg megtanít, s miután nem volt más út a menekülésre, ez az ifjú, aki soha életében nem dolgozott, tejeskoecsis lett, s fokról-fokra a kereskedősegédi útra jutott szorgalmával. Midőn Budapestben találkoztam vele, hol rokonait meglátogatta, annyira megváltozott fizikailag is, hogy legközelebbi barátai sem ismerték reá. Bár büntette elévült, s atyjáról örökség maradt reá, felbregt lelkiismerete fellázadt a Budapestben talált viszonyok ellen, s alig várta, hogy visszaférhessen Amerikába.

Érdekes volt tapasztalni, hogy barátai nem tekintették többé úriembernek, mert kezeivel dolgozott, s ezt nem szégyenlette bevallani. Ifjú hölgyismerősei pedig kijelentették, hogy Amerikában elromlott, mert nem eszokolgatta örökös kezzeit, s nem hangoztatott folyton üres bókókat.

Amennyire megfigyeléseimből következtetni lehet, bizonyos vagyok benne, hogy a kivándorlás megbecsülhetetlen közgazdasági és etikai előnyökkel járt különösen Olasz-, Orosz-, Ausztria- és Magyarországra nézve. A kivándorlás révén megszabadultak használatlan emberektől, s visszakapták egy részét megjavítva. Felemelte a parasztságot olyan fokra, ahova különben nem emelkedhetett volna még forradalom révén sem. Tudással látta el a tanulatlan és elhanyagolt néptömegeket, az élet magasabb színvonalára emelte őket, s új és életrevalóbb eszméket ültetett beléjük.

„A magyar viszonyokról.” A Vág folyó széles és gyönyörű völgyben fut végig, melyben kedvvel áldozhat esavargó hajlamainak. Most egy medret vág magának a Kárpátok oldalában, majd felzsalad közel az osztrák határhoz. De ebben alig lehet hibát találni, mert partjai mindkét oldalon imponálóan és vadregényesen gyönyörűek. A kis városok számait várkastélyok koronázzák, s minden városnak megvan a maga mitológiája, melyek gazdag képzelt dolgában felülmúlják a Rajnavidék legendáit, s nem maradnak mögötte történelmi érdekesség dolgában sem.

A Vág folyó mindazonáltal nem Németországban van, ahol mindent eltiltanak, szabályoznak és elnyomnak, még a rakonézatlan folyamokat is.

Ez Magyarország, az osztrák-magyar szövetségbe oly rosszul illő házaspár, ahol ezivakodások és válóperek tartásdíjjal és tartásdíj nélkül napirenden vannak. Itt folyamok és emberi aretek egyaránt tájékeznek és dühöngenek. A gyűlölet hullámai esapkodják a történelmi falakat, és a politika, népevelés, vallás nem folyik sima, egyenes mederben.

Küzdelen van itt mindenfelé. Azok, a kik gyengék a harezra, ellenállanak, és senki, — bármily esekély, vagy jelentéktelen legyen is, — sem hajlandó magát megadni.

Azok között, akiknek elegendő erejük van az ellentállásra, de nincs elegendő erejük a harezra, vannak a tótok, akik a Vág folyó két partján nyomorult falvakban laknak. A falvak mind nyomorultabbak, amint azok a gazdag és termékeny völgyektől a kopár hegyek irányában húzódnak, ahol szegénység, tudatlanság, babona és mértéktelenség falai zárják el őket a haladástól. Senki sem mészazza meg a csaknem megközelíthetetlen ösvényeket, a magyar zsandárokat kivéve, akik szolgálai az uralkodó fajnak, mely elnyomja határain belül a románokat, ruténeket és németeket, s most keményen azon dolgozik, hogy kiirtsa a tótokat, ez egykor hatalmas nép gyöngye ivadékeit.

Ezek a zsandárok esupán ostoba eszközei egy ostoba kormányának. Eltörlik a falvak tót neveit és magyar neveket pingálnak fölülük; eltiltják a tót nyelvet a magasabb iskolákban, durván támadnak ártalmatlan emberek gyűléseire, s fegyveres erővel foszlaltják azokat. Azután azt hiszik, hogy a lomha tót vért átváltoztatták tüzes magyar vérré, új hazafiságot teremtettek egy nap alatt, s elnyomták a nyelvet a száz milliónyi szláv népnek, adva helyébe a nem több, mint nyolcz milliónyi magyar nép nyelvét, mely csak lassan emelkedik az ázsiai barbarizmusból.

A tény azonban az, hogy népet nem lehet erőszakkal asszimilálni. A legostobább tót is, ha egyebet nem is tud, de annak mindenesetre tudatára ébred, hogy a magyar neki ellensége és ellentáll, ha nem is tud harezni.

Egyelőre ennyit a könyvből, melyben rossz és jó, elfogultság és pártatlanság, gyűlölet és szeretet a bevándorlók irányában, korlátolt és felvilágosultság, szabadelvűség és maradiság esodálatsos keverékben található. Nyilvánvaló, hogy Steiner ur magyarországi származása pánszláv-amerikai ember. De érzelmi tekintetben Steiner ur inkább pánszláv, mint amerikai. Annak dacára, hogy Steiner ur amerikai tanár, mindaddig keveset tudott magába szívni az amerikai szabadelvű szelleméből.

Igazi amerikai ember, ha ismerné a viszonyokat, egészen másképp itélné meg a magyaroknak a nemzetiségekkel való küzdelmét. Amerikai ember, ha ismerné a viszonyokat, a magyaroknak a nemzetiségekkel szemben tanúsított magatartását inkább gyöngéségnek, mint zsarnokságnak nevezné.

Magyarországot bizonyos tekintetben méltán lehet Amerikához hasonlítani. Amerika lakossága is különböző nyelvű nemzetiségekből áll. Most hasonlítunk össze ezek helyzetét itt és Magyarországon. Amerikában használhatja minden nemzetiség a saját nyelvét és színeit is, de első sorban az országos nyelvet, az angolt kell megtanulnia és fontosabb dolgokban használnia. Ha ezt nem teszi, uggy magán, mint közpályán háttérbe szorul, s az élet minden mozzanatában, minden lépten-nyomon keservesen megadja az árát, ha nem tudja az országos nyelvet. Saját nyelvét csak magánkörben és csak saját maga által alkotott szervezetek belügyeiben használhatja. Nemzetiségi színeit pedig csak akkor használhatja, ha ezek mellett az amerikai színeket is megfelelőleg alkalmazza.

Ellenben Magyarországon ezekre rug azon lakosok száma, akik bár ott születtek, az országos nyelvet nem tudják, élnek és megélik, anélkül, hogy ezt valaha megtanulnák. Született polgárai egy országnak egyenlő jogokkal, anélkül, hogy annak nyelvét tudnák. Lehet-

(Folytatás a harmadik oldalon.)

Falakon kívül.

A MAGYAR POLITIKAI ÉLET AMERIKAI TÜKRE.

Mondhatja bárki: minek ide „tükör”? Minek, hogy a tükör ide is utánunk jön, és itt is mutassa a léleksajgató szomorú képet?

Mondhatja: minek az amerikai magyarok, európai magyar politika?

Mondhatja: van-e egyáltalán „amerikai magyar”? Vagy csak magyarok léteznek itt Amerikában?

Mondhatja, van-e egyáltalán európai magyar politika? Magyar politika Európában? És van-e magyar politika, Magyarországon?

Sőt azt is mondhatja: van-e a fogalom lényege értelmében, egy, e fogalmat a valóságban fedő Magyarországot?

Ellenségeink minde kérdések negatívumát, állhatatosan állítják. Mi, — magyarok odahaza és magyarok idehaza, — kétféleképpen vagyunk e kérdésekkel.

Vegyük előbb: „odahaza”. — A kamaszkorban, ifjúkorban és aranyifjúkorban, no meg a Nagy Gyurka korában; kuruczmodra, öblös hangon, hosszú hajjal, kevés vágott dohánnyal: ráesküszünk Kossuth apánkra. A piacon, vagy a kávéházban, az aula subája alatt, vagy az asztaltársaság Kossuth-billikoma mellett: mi kivágjuk, mi hisszük a forró álmot, mi valljuk a krédót: a szabad, független, sőt az imperialisztikus Magyarországot!

A szalon- és közgyűlési korban, a Nagy Emilek korában, — rövidebb hajjal, több vágott dohánnyal, — tapintatosan félretoljuk az asztaltársaság Kossuth-billikomát és erőlyesen megmarkolunk egy Deák-, vagy Széchenyi-serleget.

Vége az „idős” korban — levelek és hajak hullása idején — megfontoltan kalapot emelünk. Andrassy Gyula előtt, vagy ha ezt a nyíl megvallást kompromittálná az a Kossuth-billikom, amelyet annak idején véletlenül többször találunk emelgetni; hát süvegelünk Kossuth Ferencnek egy nagyot, olyat, hogy Andrassy Gyula is értsen belőle...

Ne vádoljon senki triviálisnak. Fájdalom, így van ez „odahaza”.

És „idehaza”?... Hát lássuk. Amint méltóztatik: „magyarokat Amerikában”, vagy „amerikai magyarokat” elindulok felkeresni. Cicerone nem kell. A legelső tagbaszakadt Plehve-esemete az East Side felé mutat és megyek a „golás Avenue-ra”. Megtaláltam őket. A „Pannonia” című, káposztát és kivándorlót (?) szállító avanszált bánán-gályának zseniális hajó-borbélyá, már régen felvilágosított, hogy New York, Budapest után, a legnagyobb amerikai magyar város.

A „golás Avenue” tehát bőven tenyész a magyar. Valóban. Csak meg kell keresni őket. De hol? Naiv kérdés. Feltehetnék rá: „Nézett-e már Budapest szíjjel?... Hát, a vám- és bank-közösségben leledző magyar restauránkávéházakban! Ott van és hol lehetne másutt Budapest után a legnagyobb magyar város?

Itt azután háromféle magyart kell megkülönböztetnem. És pedig: I-ször: a panaszkodó magyart, II-ször: a dicsőítő magyart, III-ször: a panaszkodva dicsőítő és dicsőítő panaszkodó magyart.

Van még egy negyedik kategória is, ezt azonban nem látom ott képviselve, ez a kategória másutt tartózkodik, erről majd később.

A panaszkodó magyar, természetesen,

panaszkodik. Folyton panaszkodik. Epét fröcsköl a panasz, protekziós, korrumpált Hazára. Ezt mosdatlan szájjal teszi. Azután rátér Amerikára és most már megtörül a száját. Végül ünnepelelyen megesküszik, hogy örökre elbujdosik a förtelmes „golás Avenue”-ról és ad egy bizalmas tanácsot, hogy: féljem, rettegjem, kerüljem Amerikában a magyarokat; magyar lételem pedig mindenütt szigorúan tagadjam le. — Miután szeretett honfitársam tanácsát megfogadva, másnap ezt kézzelfoghatóan dokumentálom neki: meggyűlöl, ellenségem lesz, elnevez gőgös, büszke barbárnak és igyekszik kistitni, hogy én is olyan hibás alma vagyok — von hanz ausz — mint ő; végül, ha lehet, hazadeportáltat.

A dicsőítő magyar sokkal kellemesebb típus. Pazarul fantáziál Amerikáról. Odahaza a redakeziókban, 20 fekete és 200 princzeszázsz cigarettá után sem tudnak az újdonságok a „Különfélék”-ben lehetetlenebb hári-eresztéseket kifundálni, mint ő olyankor, eldúntáját, fagygyuval preparált töltött káposzták nyugalmas emésztése közben. Szeretett honfitársunk azonban félelmetesen elborul, a mint ő-hazája jut eszébe. Mennydörög, villámok szór és a végén összeitörpva, kegyeletlenül leköppe hever a hármashalom, formás kis amerikai cipőj alatt.

A panaszkodva dicsőítő és a dicsőítő panaszkodó típus, roppant szeszélyes. Valahány, egy-egy kis értéktözsde megtévesztése. Minden a „biznisz”-től függ nála! A bizniszek állása felől fujdogáló szelek lengetik nádszálként rengő honfituli elveit is. Ilyen bizonytalanul szakadt ki az ő-haza testéből és ilyen bizonytalanul furakodott be az új-haza kereteibe. Ma nagy nemzet a magyar neki — így sugta a biznisz. Nyomorult se-nép a magyar holnap — így sugta a biznisz. Ma azt mondja: „mindig ide járok ebbe a kávéházba”. Holnap fitymálva vett oda: „hála Istennek, tíz éve nem voltam itt és nem jövök másik tíz évig újra!” — Ma Amerikának akar hizelegni és ezt mondja: „Nem vagyok magyar!” Holnap Amerikának akar szolgálni és ezt mondja: „Magyarok, kövessetek, mert én magyar vagyok!”...

Ime „odahaza” és „idehaza”. — Nem kell megkérdézni ezeket, csak meg kell nézni őket és már készen a vitathatatlan felelet: „Nem kell tükör. Nem kell a magyaroknak Amerikában, európai magyar politika, ami nincs. Mint ahogy nincs egyáltalán sem magyar politika, sem tulajdonképpen Magyarország. Mint ahogy nincs „amerikai magyar”. Nincs! Nincs! Semmi sines! — Ha megőregszünk; ha kényelmes ingerek esiklandozák domborodó potrohunkat, ha küzdünk, ha önhibánk folytán a haza anyaöleről kisorsatunk, elszorátunk; ha ide kivetnek a hullámok bennünket és ha itt pusztá magyar megvallásunkkal fel nem vet az arany; ha egy javithatatlan honfitárs becsap kiss; vagy egyet, huszat, harminchat, százat nem tudunk mi becsapni, ha közeledik a magyar hozzánk, ha távolodik... mindegy, mert a jelszó: a semmi, a nihil, a tagadás! Odahaza és idehaza egyaránt!

Odajutottunk tehát ezikkünk kiinduló kérdéseihöz, illetve e kérdések ellenségeink által szenvedelmesen vallott negatívumaihoz. Odajutottunk, hogy nem

(Folytatás a harmadik oldalon.)

NÉMETH JANOS

V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGREGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNKÖLDŐ ÉS HAJÓJEGY-ELARUSÍTÓ BANKAR AMERIKÁBAN, A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELEKISMERETLEN JÁR EL ÉS EZÉRT MINDENKÉP TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT, BÖRITÉKÉKÉRT, ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSERT IRJON E CZIMEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York N. Y

megköszöni azt a templomba való ösztönözést, azt a tanulságos felvilágosítást a igérték, hogy...

A templom alapkövével befolyt adományok összege 596 dollár volt. Impozáns összeg, mint amilyen impozáns volt az egész nap, az egész...

DISZLAKOMA POLGÁRY FESTŐMŰVÉSZ TISZTELETÉRE. A Bevándorló szerkesztősége abból az alkalomból, hogy Polgáry Géza, az ismert new yorki magyar festőművész megfestette Singer Mihály főszerkesztő képét, vasorát adott a művész tiszteletére a Demokrata Kör klubhelyiségeiben. A vasorán résztvevők tiszt. Harsányi László ref. lelkész és neje, dr. Horn Ferenc és neje, Sussman S. Vilmos és neje, Ziegler S. és neje, Schwabach S. Zsigmond és neje, Cukor Mór és Hunfalvy Hugó ügyvédek, dr. Steinberger Márton, Perényi Béla, Herzog Zsigmond, Ormai Arthur, az ünnepeket Polgáry Géza, a Bevándorló szerkesztősége részéről Singer Mihály főszerkesztő és neje, továbbá Arbócz Gyula és Ligeti Imre segéd-szerkesztők. A kintinő vasora Deutch Lajosnak, a kiadóhivatal vezetőjének nejt dícsérte. A vasora folyamán elsőnek Singer Mihály szólalt fel, majd dr. Horn Ferenc tőzsmester majdnem az összes jelenvoltagek szólaltatta meg, akiknek mindegyike Polgáry Géza-ban a jeles művészt, a kintinő embert, a hűséges barátot dícsérte. A vasora a legvirágibb hangulatban folyt le, sőt vasora után is együtt maradt még a társaság kellemes eszmecsereire. Azt persze hangsúlyozni sem kell, hogy szerkesztőnknek Polgáry által festett képe nemcsak kintinően sikerült, de valódi művészi alkotás úgy a hasonlatosság, mint a színek megválasztása dolgában.

RENYI JENŐT ÁTHELYEZTÜK TRENTONBA. Bridgeporton egy-két ember hajszát indított Rényi Jenő ottani tudósítók ellen. Hogy a további surlódásoknak elejét vegyünk, Rényi Jenőt áthelyeztük Jersey államba, Trenton székhelyre. Rényi ur tehát ezután Jersey államban fogja képviselni minden tekintetben a Bevándorlót. Előfizetéseket és hirdetéseket, Passaicot kivéve, mindenütt felvehet és nevünkben nyugtázzuk. — Bridgeporton a mai naptól kezdve Tomory István ur képviseli a Bevándorlót, Irodája 404 Hancock Avenue alatt van.

PROTESTÁNS ESTELY. A new yorki 14-ik utcai magyar ref. egyház szombaton este a saját helyiségében protestáns-estélyt rendez a következő műsorral: Hymnusz; Megnyitó-beszéd; Czako János, a daltestület elnöke; Zongorajáték, előadja Rozenbart Margitka; Komoly szavalt, előadja Jakab Esztiike; Énekletés (duó) előadja Guttermuth Károly és Czako János; Vig monolog, előadja Haros Erzsike; Magyar dalok, előadják a daltestület tagjai. Vigjáték egy felvonásban, előadják: Szél Sándorné, Karacs Ilonka, Teleyk Zsófia, Karacs Imre, Palkovics Gyula, Stark Rezső, Csongrády István, Guttermuth Károly, Nebes Árpád, Teleyk László és Holtay Antal. Záróbeszéd, Önödy Béla, az ev. ref. egyház presbiterje.

NEM KEZBESITHETŐ MAGYARORSZAGI LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. Alföldi Joseph, 47 Baladik Zoltán, 79 Besk Miss Leonor, 131 Boglár Kálmán, 154 Brüll Kálmán, 171 Csafin, 227 de Krayner Miss Margit, 266 Eger Mrs. Anna, 298 Farkas Mihályné, 307 Füredy Jakab, 384 Galcsik Ignácz, 407 Gerő Béla, 456 Gosehi Lajos, 486 Haasz József, 551 Holak Péter, 583 Janeki József, 603 Just Ádám, 620 Kandra Louis, 635 Kardos István, 685 Klímo Ludmilla, 713 Kron Henry, 742 Kucher Nelli, 782 Licht Mór, 821 Lichtner Mór, 864 Mali Heinrich, 894 Mazóri Alex, 946 Moskovitz B., 968 Nemes Miss Ágnes, 989 Novák O., 1021 Peter Karl, 1055 Porányi Anna, 1093 Reinhardt József, 1124 Rosal Béla, 1230 Sattler Mrs. Antonia, 1258 Stein Mrs. Imre, 1278 Semayer Miss Róza, 1337 Spira Vilmos, 1353 Switzer E. B., 1391 Szuhler F., 1451 Varga József, 1471 Waech Kálmán, 1490 Wanderer Louis, 1577 Zelmanowitz M. B. — E. M. Morgan, postamester.

AZ AMERIKAI MAGYAR TÁRSASÁGOK december 4-én megtartott jelmezes bálja minden várakozást meghaladó módon fényesen sikerült. A diszes bál teremnek zsufolásig megtöltötte a new yorki magyar kolónia színe-javából álló közönség, akik között számos „benne-szült”-et is láttunk. Sok szép és eredeti jelmezt is láttunk, s a bíráló-bizottságnak nem volt könnyű dolga, mi-

kor a jutalmak odaítélésére került a sor. Az első díjat Klein Janka kisasszony nyerte meg. A sikerült mulatságnak a hajnali órák vetettek véget.

Összevart szív.

A roueni kórházban a minap súlyos sebész mütétet hajtottak végre egy harmincz éves takácson. A szerencsétlen ember, aki négy gyermek atyja, valami családi pörpátvar miatt annyira elkeseredett, hogy öngyilkossági szándékából szíven lötte magát. A kórházba szállították, ahol az orvos felette veszélyesnek találta a sebesülést és akkor az egyetlen módszerhez folyamodott, amely egyedül alkalmas ilyen esetekben a beteg életének megmentésére.

A golyó a szív jobb kamaráját járta át; Cernet orvos tehát mindenekelőtt feltárta a szívet és néhány varattal látta el, mely operáció háromnegyed óra időt vett igénybe. Ezután Cernet orvos visszahe-lyezte a szívet a mellüregbe, s a beteg ma már jól érzi magát. Tagadhatatlan, hogy a tudomány mai állása mellett ez a legkockázatosabb operáció.

Nyilttér.

Nyiltt levél Kohányi Tihamér urhoz, az A. M. Sz. elnökéhez.

T. Uram! A „Szabadság” című, Clevelandban megjelenő napilap 1909. nov. hó 29-ikén megjelent 279-ik száma közölte az A. M. Sz. főgyűlése felhívását, a pénztárnok Kovács M. György, nevelt úri emberhez nem illő, gyermekes, boszúsult, „hamis” jelentése alapján, mint fentemlített lapból értesülök engem oly igazságtalan erkölcsi megrovásban részesített, amit ön, s az ön vezetése alatt álló, éppen jogvédő egyesület, ha a jog, törvény, igazság utjáról letérni nem akar, rajtam száradni nem engedhet, s az új tisztikar, hiszem, nekem erkölcsi elégtételt ad, éppen a hivatott lap hasábjain, s nem kényszerít arra, hogy a Federal Government U. S. Circuit Courtja utján szerezzek magának elégtételt, ami a jogvédő-egyesületnek lenne örök szégyene, s a Szabadság tetemes költsége.

A dehonosztáló cikket nem ismertem, én kaptam belőle, az Egyesült Államok különböző helyeiről, vagy tiz darabot, akik érdekelt, küldhetek belőle. Csak arra hívom fel az önök ur figyelmét, hogy Kovács M. Györgynek volt tudomása a „detroiti pótvalasztás” előtt arról, hogy a jelvények ára nálam nincs; mert felszólító-levelére tudomására juttattam, s éppen Detroitban, midőn vendégem volt, személyesen el is intéztük ezt a jelvény-ügyet, megírtam tehát s megmondtam neki, hogy 1907 május havában, 21-ikén, utazó lelkészé történt kinevezése után, Windberről Buffaloba költözve, a windberi ref. együletnek a kebelében fennálló szövetségi osztály összes iratait, pénztét, fenmaradt jelvényeit, a nevezett együletnél hagytam, aminek hiteles bizonyítéka az egylet eredeti jegyzőkönyve. Sőt windberi lelkészkoromban sem kezeltem a jelvények árát, mert 7 fiókja lévén az együletnek, a jelvények árát a fiékok mindig a havi díjjal küldötték be, amit a charterezett, több mint 300 taggal bíró, általam alapított egylet jegyzőkönyvében hónapról-hónapra feljegyezve található a m. t. elnök ur, vagy megbízottja.

A windberi delegátus a bányász-egyletet és nem a ref. együletet képviselte, s így ő nem informálhatta önöket helyesen. Azt kértem azért az elnök úrtól, aki a magam költségén, ott állottam ezen szövetség bölcsőjénél, s elnökének is jólle valék, s csak azóta nem járok gyűléseire, amióta utiköltséget s napi díjakat fizetgetnek, mondom, azt kértem öntől, s az új tisztikartól: 1. Hajlandó-e az A. M. Sz. tisztikara nekem, a tiszteletteljes felvilágosítás felvilágosításom után, az engem meghurcolt lap utján, az elégtételt megadni? 2. Helyes-e a pénztárnok boszúsult, önöket félrevezető jelentését? 3. Az egyenlőség hazájában miért nem egyenlő határozatokat hoztak az egyleti jelvényekkel állítólagos adósokkal szemben? Hiszen nem próbálták még rajtam behajtani, amit, igaz egyetlen amerikai bíró sem ítélné meg, mert nincs nálam s nem is volt a jelvények ára? Kértem, miért léptek önök a rut vadas-kodás ösvényére? 4. Végül utasítja-e Kovács M. Györgyöt, hogy engem megkövessen, mert ha nem tesz meg önök, én is kényszerítve leszek becsületben és tisztességben megöszült édesatyjának bejelenteni az eseten esetet?... Erdei Károly tiszteletes pedig tudhatná, hogy az én, s az ő felettes hatósága

első fokon az egyházmegye, 21 lelkész, 21 gondnok, másodfokon a dunamelléki egyházkerület, harmadfokon az egyetemes Convent, de nem báró Bánffy Dezső, aki az önök gyarló vádaskodását nem fogja figyelembe venni, csak el fogja ítélni az amerikai magyarság vezetői nem korrektséget. Tény, 800 dolláron felül lefoglalható hazai törvényeink szerinti, felettes hatóságom utján a fizetés, de kérem, önök — csak így szoktak fizetni? A „Szabadság” gyönyörű nevet viselő lap eljárását, midőn, fekete, vastag betűvel szedve neven, az egyszerű hirdás helyett, amit a többi lapok nem tettek, mintegy céltáblává igyekezett tenni, a becsületes amerikai magyarság közvéleménye ítéletére bízom. Szíves választát kérve, fogadja tiszteletem őszinte kifejezését: Borsos István, magyar ref. lelkész, s. k.

Szerkesztői üzenetek.

Szerkesztői üzenetek. New York. Nem, szó sem lehet róla! Tehát ne is fáradjon ezirányú értesítéssel. Éppen önnök, mint régi és hű olvasóknak kell jól tudnia azt, hogy „A Bevándorló” mélyreható magasan felette áll az ilyen malom alatti, rut és gyáva intrikáknak. Mi a szellem és a toll fegyverrel küzdünk meg felvetődő küzdelmeinket és a sugalmazás sub-
alatti fonáksgától undorral fordulunk el, mert ami mondani valók van bizonyos címekre: azt nyíltan, bátran, megalkuvás nélküli töretlenséggel, a lap élére, nyilvánosságunk homlokletére írtatjuk. Aztán meg nem is közölhet ön semmi olyat, amiről ebben a tekintetben, mi tájékozva nem lennénk. Egytől-egyig ismerjük az összes trükköket régen, ebből is láthatja tehát, hogy nem méltatjuk azokat figyelmünkre. A mi kritikánk, a mi tiszta lelkiismeretünk, ez pedig megjutalmazott bennünket annak a 8000 magyar embernek becsületé, igaz és őszintén megvédelemesért. — Azóta is várjuk és szívesen fogjuk látni mind előbb. Fojtek János. Elbert, W. Kérdését kiadtuk ezirányú számkunkatársunknak, aki a következőket üzeni önnök: „Tálatmányát itt, sem ottthon nem fogja kellően értékesíthetni, megbízható ügyvédi közbejárás nélkül”. Ajánljuk tehát, forduljon ügyvédhez részletesen és állapodjék azaz előbb meg a költségek iránt. Azt hisszük, Herzog Zsigmond ügyvéd ur (New York City, 116 Nassau St.) mint honfitársának, lehető előnyös segítségére lesz ebben önnök.

Politikus. Pittsburg. — Az indemity azt jelenti, hogy a parlament az évi költségvetés-kezelet között felhatalmazza a kormányt. Ez tehát kizárja, hogy a kormány az előirányzatba felvett új állásokba is bárkit kinevezhessen, amíg Magyarországon a kormányok ezt a korlátozást, ha a kortestaktika kívánja, egyszerűen felrúgják. F. J. New Brunswick. Budapest és Pozsony után Magyarországon legnagyobb ipari és gyárvarosa: Győr. Papp Miklós, kankin. Az olasz királynéknak Helén a neve, Nikita montenegrói fejedelem leánya. Azt hisszük, hogy férjhezmenetelére a római kuth. vallásra tért át. Szep Lajos, New York. Az egyik kérdésére magánlevélben válaszoltunk. Második kérdésére azzal felelünk, hogy ön nyerte meg a játszmát, ha mint kijátszó kvartot mondot, amely jó s ezzel elege volt. Szabó Imre, Georcel. A lapban jelzett levél nem önnök szövege. Azt már át is vette egy másik Szabó Imre. Dr. Herbert Leo, Detroit. A budapesti „A Nap” ezime: Budapest, VIII. Róka Szilárd-utca 9. Ügyében mi is irtunk oda egy levelet. Soltész János, Chicago. A beküldött angol lapot köszönettel vettük. Felhasználjuk.

Érdekes könyv. (Folytatás az első oldalról.) séges volna ez mindent leíró sovínizmus, vagy zsarnokság mellett? Ha mindezen tényekről tudomással bíró amerikai ember a fentiekhez hasonló módon ír, akkor az csak tudatos, rosszindulatu ferditő lehet. Ami pedig azt illeti, hogy a kivándorlás az ó-hazai viszonyokat megjavította, ez megfelel a tényeknek. De az igazságszerető szerző elhallgatja, hogy a kivándorlás nemcsak az ó-hazai, hanem az amerikai viszonyokat is megjavította. Kiknek köszönhető, hogy a lakatlan pusztaságok, a vadállatokkal népes éserdők, vadonok helyén virágzó városok keletkeztek? Kiknek köszönhető, hogy vasutak szeltek át az azelőtt megközelíthetetlen vidékeket? Kiknek köszönhető, hogy a gyárak gépeinek zúgása váltotta fel a vadállatok bömbölését? Kiknek köszönhető, hogy felhőkarezőlők állanak az indiánok kunyhóinak helyein? Nem a bevándorlóknak? A könyvre, mely egyébként sok érdekes — bár a tényeknek nem mindenben megfelelő — dolgot, s a bevándorlói kérdés megoldására vonatkozó életrevaló javaslatot tartalmaz, még visszatérünk. Ligeti Imre.

Falakon kívül (Folytatás az első oldalról.) kell „tükröz”. Hiszen az Amerikában élő magyarság számára készülve és a hazai magyarsághoz ezimeztetve, ezeket kerestük feleletre és akiket ezekből találunk, azok igen is meggyőztek arról, hogy nem kell tükröz. Tehát nem kell tükröz? Erdemlegesen megfelelnek majd erre

WILLIAM S. SUSSMAN INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS. KOLCSONOK INGATLANOKRA. 45 Cedar Street, Telefon 4219 John. NEW YORK.

ROSETT M. Bankhazai 30 év óta fennállanak FŐÜZLET: 197 STANTON STREET - NEW YORK FIOKÜZLETEK: 477 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. 145 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N. J. 22 N. MAIN STREET, WILKESBARRE, Pa. 142 FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY, JOGÜZLET.

ROBERT LEWIN & CO. 14 Shmithfield St., PITTSBURG, PA. Az Egyesült Államokban élő magyaroknak legnagyobb és legrégebb bevásárló helye borok és pálinkák számára. Harminczéves fennállása óta a legolcsóbb, legjobb és legbiztosabb italok mindig itt voltak kaphatók. A rak-tár, mely Pittsburgnak látványossága, 14 SHMITHFIELD STREET alatt van. Magyarok, keressétek fel csak egyszer a megrendelésekkel a ROBERT LEWIN & CO. céget s meg fogtok győződni arról, hogy ott kisüston fött valódi törkölyt és igazi hazai szilvriumot fogtok kapni. Ötdolláron felüli rendelésnél az express-költség meg lesz térítve. A PÉNZ MONEY ORDEREN ELŐRE BEKÜLDENDŐ.

The Dollar Savings & Trust Co. YOUNGSTOWN, OHIO. Vagyon \$9,500,000. Pénzt küld az óhazába s a világ minden részébe gyorsan, olcsón, pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Magyar osztály vezetője BURGER B. LAJOS

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTHFORK United States Depository. NORTHFORKI ELSŐ NEMZETI BANK Az Egyesült Államok betéti helye. Tőke: \$50,000.00. Megkeresett felesleg: \$20,000.00. MEGKEZDTE AZ ÜZLETET 1906 SEPTEMBERBEN. A legelőkelőbb hajó-vonalak ügynökei. LESTER G. TONEY, elnök, WM. J. BEURY, alelnök, R. B. PARRISH, pénztáros. Külföldi pénzeket vesznek és eladnak. Postautalványokat az Egyesült Államok és a világ minden részébe küldenek. NORTHFORK, McDOWELL CO., WEST VIRGINIA.

azok, akikbe nem botlottunk bele a kávéházakban itt, és a piacokon otthon. Mert vannak itt is, otthon is magyarok, milliók és némán. Sőt csak ezek a magyarok! Ez a hatalmas, hallgatag, törtető, építő, fejlődő, növekvő tömeg, ez a magyarság! Ezeket keresi a „tükröz” és ezek belenéznek abba! Ez a tömeg, amely a hazájáért, a magyarságáért küzdött odahaza és itt is. Kesvesít vette az ajkára, nem kürtölte a torkán, de el tud szakadni a szívtől érte és le tud menni a fekete poklokba érte. Ez a hatalmas, grandiózus, ezredéves gyökerű tömeg, melynek prédera hagyott lombozatán tarka hátú, hasu eserebogarak, mátyásmadarak zümmögnek és rikoltoznak. Ez a nemzet, mely elszigetelten él epizódalakkal mögött. Ez a nemzet, a mely szétszakíthatatlan. Ez a nemzet, mely hivatást érez és hivatásra készül. Es ennek a nemzetnek mindenütt akadnak fanatikus, visszavonulva, de lángoló lelkesedéssel robotoló rajongói. Szent örültnek, akik hisznek és irnak! Irnak a semminek! Irnak a eserebogaraknak és mátyásmadaraknak. Irnak a szívük vérével és a lelkük lámpása mellett. Irnak itt és irnak otthon. És felállítják a tükröt!

Érzi, mert nem akarja érezni, hogy itt félrevezetik, ott áltatják. Am mozzanatrol mozzanatra figyel a jelen meddő eseményeit és belenéz igen is a tükörbe. A tükör az óralap. Forog rajta a mutató. Rá fog fordulni az ütőszáma is. És akkor kondul az óraharang. És akkor ébred a leányzó. Felkel a leányzó. Lehullanak emlíről a eserebogarak és elszállnak a mátyásmadarak. És akkor lesz Európában egy igazi Magyarország, amelyre büszkén tekint Európa!

És akkor látni fogja Amerika az ó magyar polgárait, akkor lesznek itt valóban „amerikai magyarok”, akikre az Unio büszke boldogsággal tekinthet. Akkor megvallása leszen a rajongók lenézt Hitének és itt és odahaza és magyar és amerikai magyar: izmot izomba kulesolva haladnak tova a nemzetek nagy ösvényén, segítve, támogatva, szeretve, becsülve, megvallva egymást.

Aki pedig ebben nem hisz, mint a halálban, az nem magyar! Sem akkor, mikor mondja, sem akkor, amikor tagadja. Nem magyar az East Side-on, a golás Avenuen és nem magyar Magyarbálháson se. De ez legalább legyen amerikai. Legyen sovén amerikai! Beszéljen angolul. És ne nézzen, igazán ne nézzen a magyar tükrökbe, hiszen az ilyennek Magyarországhoz sincsen semmi, de semmi köze! Arbócz.

A BEVÁNDORLO

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarak érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkeszti és kiadja: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 322 EAST 72nd STREET, NEW YORK. Telefonszám: Lenox 6766.

NYÍRÓIRODAK: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város és Canada egész évre... \$4.— For the United States, 1 year... \$3.00 Magyarország egész évre... \$5.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 322 East 72nd St., New York. Telephone: Lenox 6766.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City and Canada, 1 year... \$4.— Egyesült Államok egész évre... \$3.00 For Hungary, 1 year... \$5.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

Wekerle Sándor még egyszer, most már annyiszor kijelentette, hogy a kormány azonnali elbocsátását kéri a királytól, ha ez a legjobb kibontakozási tervet is elvetné. És az osztrák császár felügyelete alatt álló magyar király elvetette ezt a tervet is. És a Wekerle-kormány még mindig vezeti az ország ügyeit, ennek ellenkezőjéig eddig nem jelentették ugyanis hazulról.

A bécsi öreg ur nyilván ugyan ott akarja végezni, ahol 1848 december másodikán kezdte: a magyar nemzetnek a sárga földig való lealásztását. A leghívtványabb lealáztatást jelenti már az is, hogy a magyar vezérferiának hónapok óta Bécsbe kell szaladgálnia, holott tudunkkal annak a magyar királynak, aki a magyar nemzetnek kényeret eszi, ennek a nemzetnek — a hatalmas ezvilvillista a megmondhatója, — fizetett szolgálója; van magyar székvárosa is. Amíg a magyar nemzet vezérének Bécsbe való szaladgálását hallgatagon eltűri, amíg eltűri, hogy a magyar király rezidenciájába Bécs legyen, addig ne panaszkodjunk azon, hogy ez a Bécs a mellünkre teszi a lábát.

A válság egyre tart. Az osztrák császár a merev tagadás jelképe. Mire várnak odahaza? Adják be a derekukat, ha tehetetleneknek érzik magukat, ha pedig van önéretük és erejük, akkor meg ne kilineseljenek koldusmódjára Bécsben, hanem határozzanak és eselkedjenek.

Gusztáv svéd király, így mondja egy mai kábelhír, áruhában a kikötőmunkások közü elégedett és megosztotta kevény munkájukat. — „Félek a görögöktől, még ha ajándékot hoznak is”, mondja a régi közmondás. Mi ez odamodernizáljuk? Nem jót akarnak a királyok még akkor sem, ha a nép közé vegyülnek. — Különben pedig osztjuk Petőfi nek a királyokról elmondott nézetét.

A Verhovay-Egyet pittsburgi rendkívül foglyulása befejeződött a „hivatalos lap” állítása szerint azzal végződött, hogy Kővérének bizalmat szavaztak. A „Szabadság” szerint a Verhovay-Egyet „bírszke lehet” ugyanarra a tisztikarra, melyet ugyanaz a Szabadság néhány hónap előtt legazemberezett.

Semmi kifogásunk a Szabadság példfordulása ellen. A Szabadságnak szükségzerűen más volt a véleménye, amikor más volt a hivatalos lap és szükségzerűen megváltozott a véleménye, amikor ő lett a hivatalos lap. A következetlenség ha nem is erény, de hasznos. Semmi közünk hozzá. Csak egypár hazugságot fogunk legközelebb leszőgezni s azután hádd boldoguljon a legjobb számi iker-testvér: Kohányi és Kővér.

Egy new yorki bírő mondotta a minap, hogy a törvénytörző termek tulajdonosát a felszaporodott bevándorlás okozta. Az idegengyűlölet a bírő székben. Amerikában eszerint az igazság nemcsak vak, hanem korlátolt is, meg elfogult is.

Lövöldöző sztrájkolók.

Wheeling-ben, West Va. az American Sheet and Tin Plate Company munkásai sztrájkba léptek. Akadt néhány sztrájkoló is, s az utóbbiak és a sztrájkolók között revolverharc tört ki, melynek folyamán az ellenfelek számos lövést váltottak. Több ember megsebesült, de egyik sem halálosan. A sheriff több polgárt rendelt ki szolgálatra, mert további zavargás van kilátásban.

Automobilok és drágakövek.

Hogy az amerikai jólét bizonyos körökben teljesen helyreállt, annak legkétségtelenebb jele, hogy az automobilok és drágakövek behozatala a múlt hónapban eddig soha nem tapasztalt magasságra emelkedett. Az említett cikkek közül csaknem kétszer annyit importáltak az ideit, mint a tavaly novemberben.

Elített hajókapitány.

A new yorki kerületi bíróság hat havi börtönrre ítélte a San Giorgio olasz kivándorlói közjárázó kapitányát, Tomasso Romanot, mert az évi április 29-én beérkezett hajójával hetvenkilenc fedélközit utassal töltött be, mint amennyinek szabály szerint helye lett volna a hajón.

Egy festőművész csöjje.

Reid Róbert festőművész ellen, akinek 142 E. 33-ik utczában van a műterme, megnyitották a csödot. Reid egyike a legkiválóbb amerikai díszítő festőknek, s freskói számos középület termetit díszítik. Adósságai hétezer dollárral mulják felül vagyonát. Reid kijelentette, hogy ezt a különbséget husz nap alatt pótolni tudja munkájával, ha időt hagynak neki, hogy megkezdené műveit befejezhesse. A bírő ezt megengedte, s utasította a festőt, hogy a következő husz nap alatt az esetet szorgalmasan kezelje, hogy hétezer dollár különbséget az idő alatt megkereshesse.

Csáky gróf eltűnt.

Gróf Csáky Kálmán, gróf Széchenyi unokatestvére, aki állítólag nőül vette Mrs. Bryan gazdag amerikai özvegyet, ez utóbbival együtt eltűnt a 36 West 59-ik utczában levő lakásukról. Állítólag külföldre utaztak.

Háromszázhatvan ezer dollár óvadék.

San Franciscóban a bíróság 360.000 dollár óvadék mellett szabaddá helyezte a 14 évre elítelt Ruef Ábrahámot. Ruef egyik nevezetes politikai vezére volt San Franciscóban, akit különböző visszaélések miatt ítéltek el. Szabaddá helyezése súlyos betegségére való tekintettel történt.

Vasutasok sztrájkja.

Az északnyugati vasutak alkalmazottai sztrájkba léptek, mire a vasúttársaságok sztrájkörteket alkalmaztak. St. Paulban, Minnesotában, a sztrájkolók és sztrájkörtek között elkeseredett harc van kilátásban, mire az ottani rendőrfőnök nagyszámú rendőrséget rendelt ki a vasutak védelmére. Azt hiszik, hogy a sztrájk komoly következményekkel járhat a new yorki élelmiszerpiacra néve is, a szállítás megnehezítése következtében.

Taft elnöke.

Taft elnök a kabinetjével folytatott ötórás tanácskozás folyamán megvitatta a kongresszushoz küldendő üzenetének tartalmát, melynek szövegét azután kinyomtatták. Az üzenetet a jövő héten fogják a kongresszusban felolvasni. A kabinet lényeges változtatásokat eszközölt a Taft által tervezett üzeneten, s az eredeti szövegnek csak igen esekély része maradt érintetlenül.

Vizsgálat a husrágás ügyében.

Wilson földművelésügyi titkár most fejezte be vizsgálatát a husrágás ügyében. Az eredmény szerint a drágaság legfőbb oka a kukoricea árának emelkedése, s az a körülmény, hogy a kicsinyben eladó méz-

AMERIKAI DOLGOK.

rosok igen magas költséggel dolgoznak. A kicsinybeni boltok szaporodása nagy teher a fogyasztókra, s nem alkalmas meggazdagodási forrás a boltosokra. Mígdon egy bizonyos területen, hol egy nagy mézszársék is megtenné a szolgálatot, husz kis bolt van, a husmérés munka, szállítás, bér alakjában emelkedett költséggel jár, amit a fogyasztóknak kell megfizetni. Az állattenyésztő farmernek magának kevés haszna van a husárok emelkedéséből.

New yorki lakos deportálása.

Deportálás fenyegeti Paul Ruggierot, aki jelenleg Ellis Islandon van fogva, bár tizenkét év óta lakik New Yorkban, itt vagyont szerzett, s jó forgalmu butorüzlete van. Mindössze tizenhét éves volt, midőn Amerikába került, s most vissza akarják szállítani Olaszországba, mely pedig teljesen idegen föld számára.

Ruggiero elmulasztotta polgárlevélt kivenni.

Pár hónappal ezelőtt veszelésen meghült s orvosi tanácsára tengeri utazást vett igénybe, s midőn visszatért, a bevándorlói hatóság orvosi nem engedték partraszállni, mert állítólag tüdővészben szenved. Az ügyet végleges döntés végett felterjesztették a kereskedelmi minisztériumhoz.

Ötvenezer dolláros kártérítés.

Az Interborough közúti vasúttársaságnak be kell szüntetni a magas vasuti közlekedést a kilenczedik Avenue-i vonalon a Park Place és Barclay Street között mindaddig, amíg ötvenezer dollár kártérítést nem fizet a Columbia-kollégiumnak. Ezt határozta a legfelső bíróság felelősségel bírása.

A Columbia-kollégium az említett helyek környékén telkekkel bír, s még 1896-ban perelte be a társaságot kártérítésért, mert az vasutjával a hely világságát, levegőjét, hozzáférhetőségét, nyugodtságát, s a kiállítását megrontotta.

Fehér Jenő

ur lapunk képviselőjében most utazza be NEW JERSEY államot és PENNSYLVANIA keleti részét. Kérjük ottani honfitársainkat, sziveskedjenek Fehér Jenő urat pártfogásukba venni. Előfizetések és hirdetési díjak felvételére fel van jogosítva.

APPALACHIA, VIRGINIA

First National Bank

ELSŐ NEMZETI BANK
Tőke és felesleg 50.000.00 dolláron felül. Három százalékot fizet évente januárius és július elején. Bármely összeggel számlát nyithat s minden letétet bármely pillanatban visszafizetünk. Ez a bank nagy testületek tulajdona, amelyek Wise Countyban vannak üzemben és milliónyi dollárokat képviselnek. A deponált pénze tehát teljesen biztos és bármikor visszavonható. Miután bankunk NEMZETI BANK, az Egyesült Államok kormányának felügyelete alatt áll.
E. J. Prescott, H. F. Whitehead, G. Jenkins, elnök, alelnök, pénztáros.

DETROITI MAGYAR ORVOS:

Dr. HERBERT LEO
volt esászári és királyi ezredorvos.
TITKOS BETEGSÉGEK SZAKORVOSA
2225 JEFFERSON AVE., WEST..... DETROIT, MICH

Dr. Farkas D. János,

315 Market St., McKeesport, Pa.
Magyarországi és amerikai egyetem végzett orvos, elvállal minden nemű betegségek gyógyítását.
IRODAI ÓRAK:
Deliótt 9 óráót 11-ig
Deliutin 1 óráót 3-ig
Este 7 óráót 9 óraig.
TELEFON: P. & A. 800.

PERFIRUHA MÉRTÉK UTÁN!

KELEMEN IGNÁCZ,

URI SZABÓ
128 St. Marks Pl. New York
Készít igen elegáns férfiruhákat megrendelésre, mérték után. Nem érdemes az amerikai gyárak kész ruháit viselni, ha nálam merskelt áron, felelősség mellett szerezhetsz kitűnő szabás ruhákat. Készletben tartom a legdivatosabb szövettmintákat.
A MEGRENDELTE RUHAKAT CSAK-NEM KIZARÓLAGOSAN SAJÁTKÉZÜ-LEG KÉSZÍTEM S IGY T. RENDELŐIM MEGELEGEDÉSE BIZTOSITVA VAN.

HAJOJEGYET VEGYEMEG

KISSEMI

BANKÁRNAL
104 SECOND AVE NEWYRK

DR. KIRÁLY BÉLA

KERESZ-TÉNY GYÓGYINTÉZETE
123-5 Street, McKeesport Pa.
Gyógykezelés a saját intézetemben mindennemű betegséget, úgy nőknél mint férfiaknál kés, fájdalom és elaltatás nélkül.
Haskéregésülést, rákot, jótállás mellett, operáció nélkül végbeihajoktat. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokot vesznek igénybe.
LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBE EMLITSÉK A „BEVÁNDORLO” T.
Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszok.

A NAGYVILÁGBÓL.

Az olasz kormány lemondott.

Az olasz képviselőház lezavazta a Giolitti miniszterelnök által benyújtott adóreformot; a javaslat ezélja az lett volna, hogy leszállítsák a megélhetési szükségleteket terhelő közvetett adót, s az így megesőkent állami bevételeket a fokozatos jövedelmi adó behozatalával pótolják. A javaslat vizuatásátáa folytán az egész kormány benyújtotta lemondását.

Franziák Nicaraguában.

A franzia külügyminiszter elrendelte, hogy Martinique szigetéről azonnal egy hadihajó induljon Nicaragua köztársaság felé, Franciaország és a Nicaraguában tartózkodó franzia polgárok érdekeinek biztosítására.

Kibontakozási javaslatok kibontakozás nélkül.

Dr. Wekerle miniszterelnök csütörtökön Bécsbe utazott, hogy újabb kibontakozási javaslatot terjesszen a király elé. A kibontakozási javaslatok egész légiója fekszik most már az uralkodó előtt. Hogy az újabb javaslat milyen sorsra jut, ez még a jövő titka.

Aehrenthal és Bettmann-Hollweg.

Gróf Aehrenthal, az osztrák közös külügyminiszter pár nap mulva Berlinbe utazik, hogy vizsonozza dr. Bettmann-Hollweg német birodalmi kancellárnak szeptemberben tett bécsi látogatását. A két államférfi ez alkalommal fontos eszméssérít készül kifejezteni a két birodalom érdeklo külpolitikai ügyekről.

Összeütközés az angol alsó- és felsőház között.

A londoni alsóház Asquith miniszterelnök indítványára határozati javaslatot fogadott el, melyben éles szavakkal ítéli el a felsőház eljárását, melylyel megakadályozta az alsóháznak a költségvetésbe felvett üdvös intézkedési végrehajtását. A határozat a felsőház eljárását az alkalmján megszégésének és jogbitórlásnak nevezi.

A válság tovább tart.

Újabb bécsi híradás szerint az uralkodó nem akar engedni, s nem fogadta el Wekerle legjobb kibontakozási javaslatát sem. Ellenben követeli a király a költségvetés feltételén s változatlan megszavazását a magyar képviselőház részéről. Ha a képviselőház ellenszegül, akkor mérvédó politikai kör véleménye szerint a helyzet még kilátástalanabb lesz, mint eddig volt.

A pápa és az olasz kormányválság.

Az olasz Giolitti-kormány bukását a miniszterelnök pénzügyi reformjavaslatának leszavazása okozta. Így végződött a leg-hosszabb tartamu kormányzás Depretis miniszterelnöksége óta. A változás komoly következményekkel járhat a pápa és az olasz világi uralom között fennálló viszonyra. Ha radikális kormány kerül uralomra, ami a körülmények között igen valószínű, akkor könnyen megeshetik, hogy a pápa kénytelen lesz elhagyni Olaszországot, s másutt keresni menhelyet. A konzervatív elemek azonban igyekeznek ennek az eshetőségnek beálltát megakadályozni.

A párizsi rendőrség sztrájk előtt.

A párizsi rendőrség tagjai, követve a munkásosztály példáját, szintén megkezdtek a szindikátusba való tömörülését, s beadták felsőbbhatóságukhoz a kérvényt rövidleb

szolgálati idő, s magasabb fizetés, s enyhébb figyelem iránt. Ha a követelést nem teljesíthetik, akkor nincs kizárva, hogy a rendőrség tagjai sztrájkba lépnek.

Amerikai kereskedelmi kamara Párizsban.

Az amerikai kereskedők Párizsban kereskedelmi kamarát létesítettek, mely szépen virágzik. A kamarát most nagy könyvtárral is felszerelik.

Elített osztrák hazaáruló.

A bécsi haditörvényszék az ötödik vártüzérezrednél szolgáló Protivensky hadnagyt kémkedésért nyolczévi börtönrre ítélte. A tárgyalás lényeges adatait a hadbíróóság közöztette, s ezek az adatok az egész őrszabban kínos feltűnést keltek. Kiderült, hogy Protivensky rendes fizetésért állandóan kémzolgálatot teljesített egy idegen hatalom részére; a hatalom nevétt azonban nem bocsátották nyilvánosságra. A birodalom történetében ez az első eset, hogy tényleges szolgálatban álló tiszt ilyen szerepre vállalkozott.

Protivensky még hosszú ideig folytathatatta volna sötét munkáját,

ha elhagyott kedvese, egy színésznő, boszából és féltékenységből el nem árulja.

Lujza hercegnő balesete.

Lujza szász-köburgi hercegnőt, Lipót belga király legidősebb leányát végtelen baleset érte. A hercegnő Mattiasch hadnaggyal automobílozott, akivel annak idején első-köt koros férjétől. Az automobil felborult, s a hercegnő és a hadnagy kirepültek a kocsiból.

A hercegnő arczán olyan sérülések és karcölásokat szenvedett,

melyek nyom egész életében meg fog látszani, s melyek őt meglehetősen elcsúfították. A hadnagy sokkal esekélyebb mérvű sérülésekkel menekült a baleset következményeitől.

Deportált amerikai.

Panama köztársaság kormányja a Panama-esatorna-bizottság felkérésére deportálta W. P. Spillert, aki amerikai állampolgár. Spiller egy braziliai vasut részére munkásokat akart toborozni a esatornán dolgozó munkásokból.

EGYETLEN MAGYAR PENYKEPESZ

DOWN'S STUDIO

9 W. MAIN STREET, UNIONTOWN, Pa.
Magyarak, keressétek fel.

Duyava Mihály,

New Salem, Pa.
BANKAR ES HAJÓGONYOK. Kétszáz koronát (40 dollárt) 85 centért hazaküld az 6-hazába.
Szerződésekét kiállít, peres, örökösödési és katonai ügyeket legpontosabban lebonyolít. OKIRATOKAT EGY DOLLARET ALLIT KI.

Dr. R. A. GANS, New Salem, Pa.

Egyedüli magyarul beszélő orvos a vidéken, sok évi kórházi gyakorlattal. Telefon: 310-12. : : : : :
Magyarak, keressétek fel bizalommal.

First National Bank, NEW SALEM, Pa.

Az egész környéken a legmegbízhatóbb és legregibb takarékpénztár. Kiadja a pénz felmondás nélküli.
PONTOS, BIZTOS, LEKLISSMERETES.

Borbély-iskola

A NOSSKOFF-FELE legbiztosabban jutathat kenyérhez. 6-8 hét alatt kész borbély, fodrász, kérem, vagy arczápoló lehet bárki.
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

MORRIS FORST CO

200 Smithfield cor. Second Ave., Pittsburg, Pa.
Amerika legnagyobb Palinkaháza. Araink legolcsóbbak, és legregibb : : : : :
Pálinkaháza. Pálinkáink legjobbak.
Gyözödjön meg, tegyen egy próbarendelést.
Minden 5 dolláros rendelésnél mi fizetjük a szállítást díjat kelette New Yorkig, nyugatra Chicagoig, Chicagoon vagy New Yorkon túli államokba csak 10 dollár és azon felül rendelésnél fizetjük teherárunkat küldve a szállítási költséget.
KÉRJEN ARJEGYZEKET. — IRJON MAGYARUL.
Üzletvezető: ANDREJKOVICS BÉLA.
Czím:
Morris Forst Co. 200 Smithfield cor. 2nd Ave., Pittsburg, Pa.

SZABÓ LAJOS postamester

CHROME, N. J. és VIDÉKE

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE.
HAJO- ES VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES GYÓNOKE.
Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállított, hol \$10.000 óvadék van letelve. Minden ream bizott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. CZIM:
LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Haz

A k
Kis
Wek
Kis
Kör
Es
Kis

Bécsbe
Jól tes
öntől
Sem ve
Menjen
Alkaloz
De hog
Fájdal

Perczel I
Emlé
Még
A pe
Szem
Miko
Csak
Egy

Köszö
Köszö
Kessen
Uram
De hoz
Ó, ez
Ön ha
A ne

Budapest.
Kossuth Fer
hallgatásra.
F. előzetes b
az áldozatok
a nagy függ
audiencia el
tani. A kirá
a két politik
lódzik. Nag
lódás mögöt
pán arra szo
tájékozatlan
és a nagykö
már bizonyos
suth F. esupa
tarthatja mi
újabb „koron
nős újítás, m
gyar alkotmá
szia, hogy n
drássy-korm
Kossuth F.
nából új pár
nem volt oly
sellelt volna
kintve. Apr
bécsi balesete
is összeütköz
bérkoesia egy
bol oldalt tör
ja beírtotte K
és behatolt a
Stérenyi áll
asztán kettőt
lanban meg
meg verődött
gyar Házból
ságrók. Ko
mondta:
— Nagyobb
de az ijedtség
nem volt. M
Ausztriával, —
csak az ablak
nak ellenben é
Nagyon érde
F. elhibázásár
ezek, a néppár
kálnak a zavá
miniszteri tár
még husz má
guknak. Szóv
szabadban Kos
fével, ismét ny
rált... Így n
A magyar
Budapest. A
minap ismét si
tassy Ágoston
ra lángra lobba

metése nem történetelt meg azzal a zavartalansággal, amely a halandó embernek a sírjánál kijár. A család bejelentette annak rendje és módja szerint a gyászát Németh János római katolikus plébánosnál. És ekkor a plébános kijelentette, hogy semmi esetre sem temeteti el, mert Paulinyi csak polgári házasságot kötött. A család erre kénytelen volt a református lelkészt felkérni Gaháról a szertartás elvégzésére. A városban igen rossz hatást keltett a plébános eljárása, néhány száz család a püspöknél is tett feljelentést. Sőt arról is van szó, hogy a templomot kerülik addig, amíg Németi plébános marad.

Tahitófalu pusztulása.

Tahitófalu. Egy elvetemült ember gonoszsga szörnyű tragédiát idézett fel Tahitófalu, a főváros egyik szivesen látogatott nyaralóhelyén. Egy Grill András nevű munkás, aki egész nap a kocsinál bujt, este hazament az anyáéhoz pénzt kérni. Tudta, hogy nem kap pénzt, ezért boszorkány előre meggyújtotta a házát. Az égő fűdél alatt alkudozott, hogy adjon neki két forintot, mert még mulatni akar. És ebből a gazságból olyan tízezerdelem támadt, hogy vasárnap reggelre a falu nekifutott. A szentendrei szigeten rejtett orkán tört ki a rövid idő alatt megvilágított ház, ugyanannyi melléképület pusztult el. A lakosság legnagyobb része a fővárosban dolgozik, otthon csak az apró gyermekek voltak. Több száz gyermeket a falu alatt levő nagy gödörben helyeztek el védett helyre. Szivfagyasztó látvány volt, midőn a hazatérők házaikat földig égve, mindenüket elpusztítva találták. Ha a csendőrség Grill Andrást el nem fogta volna, a feldühödött nép a gyújtogatót agyonveri. A leégett házak közül kevés volt biztosítva.

Tiszaszentmárton.

Tibán. Tibán a r. kath. iskolások az új tanítói állásra Önczey Emma ökl. tanítónőt választotta meg.

Öngyilkos szerelmesek.

Eredi László tiszolaki 24 éves ember régebben szerette Csáki Zsófia nevű leányt. A házasság el azonban akadályok gördültek. Elhatározták, hogy sziveik fájdalmát és szerelmüket a Tiszába temetik. Egyúttal kötöztek magukat a kötel végét egy tutajhoz erősítették. Az általuk szabadra bocsátott tutaj elvitte őket Tardosig, ahol észrevették az öngyilkosok szándékát és megmentésükre siettek, de már késő volt, mert a leány megfulladt, a lány pedig haldoklott.

Óskori lelet.

Tiszaszentmárton. Óskori állat állkapcsát halásztól kapták az újkéni halásztársulat emberei Tiszaszentmárton határában a régi vár helyén a Tiszában. Az állkapocs, mely valószínűleg Mammuth vagy hasonló óskori állat maradványa, 35 kilogrammot nyom és múzeum részére adományozás céljából gróf Forgách László vette meg.

Gróf Leiningen szobra.

Törökbecse. Törökbecsén minap tartott ülést a gróf Leiningen vértanú-szoborbirotárság. A gyűlésen beszámoltak az eddigi gyűlés eredményéről, mely 14.800 koronát tesz ki. Bemutatták Radnay Béla budapesti szobrásztanár szobormintáját, amelyet a bizottság egyhangy lelkességgel fogadott el és egyben a jeles szobrászt 14.000 korona értékben megbízta a szobor elkészítésével. Végül a szoborleplezés idejéig 1911. március 15-ére állapította meg.

GYÁSZROVAT.

Füzesfő Gyéza volt országgyűlési képviselő hetvenöt éves korában meghalt. — Wottitz Károly törvényhatósági bizottsági tag és takarékpénztári elnök-igazgató Győrben meghalt.

Egyveleg.

A Kossuth-mauzóleum. — Albionban. — Svájcban. — Olaszországban. — Gyáva vendégsértes. — Hurráh! Az osztrák hadsereg lovassítja a katonapopok! Hurráh!
November 25-én, egy esztőtörtői napon, egyszerre csak felavatták Budapesten a kerépesi temetőben: a Kossuth-mauzóleumot.
A pazar művészi pompával alkotott nagyszerű sírrelében, előző nap elhelyezték Kossuth Lajos hitvese és Kossuth Lajos korán elhalt leánya hamvait; 25-én pedig, némi táviratlag összeesdített statisztasereg előtt: nyilvánosan elhelyezték abban a magyar nemzet szent ideáljának, Kossuth Lajosnak, szentséges földi és földbeleszállított maradványait. Aktuális ez a különöbötetés.
Hiszen hogy, amiből egy ország nagy-

szerű megnyilatkozásának ünnepeket kellett volna csinálni, hogy ezt ledarálták táviratlag összeesdített „hivatalosak” zártkörű kompániájában: ebből a meghamisított aktusból időszerű és szükséges a kinalkozó megkülönböztetéseket kivonni.

Nagyon hamar ment a dolog. Olyan az ize, mintha a Kossuth Ferenc ballépésére egy szépségflastrom kívántatódott volna?... Olyan is lehet az ize, mintha a garulásban kiéreznék, hogy hama rezt is „a többi után”... „El a tiltakozó emlékményekkel!”
Ilyen az ize.
Uram, Isten! Ilyen az ize.

De hát most már mindegy. Ugy kellett volna, hogy a nemzet, a nemzet monstruózus kegyelelte emléje át imádozott, rajongott, szent bálványának „földbeleszállított maradványait”. És statiszták csináltak, akiket táviratokkal esdítették össze, kutyafuttában...
Ami midnezek csak a „földbeleszállított maradványokra” tartozó, mert biz’ a „földbeleszállított”, a mi lelkünkben élők, lobogók és harsogók nem statisztának táviratilag és Kossuth Lajos ígétét nem emeli azokból ki semmi földi erő és semmiféle fényes mauzóleumba.

Azon a távirati ünnepen, ahol a „földbeleszállított maradványokkal” tüntettek, ügyetlenkedtek, vagy mit csináltak: tüntetőleg nem vettek részt a „földi” vonatkozások...
Különb, most már az a mauzóleum is szent hely lesz nekünk ezután!

Volt egyszer egy zsarnok, aki a saját testvérét rabnak pányvázta valahol napkeleten, valahol egy szép palotában. Ez a zsarnok a népet is kipányvázta, iszonyatos béklyókat rakván izmaira és lelkeikre.
Azután, tavaszi támadáskor, nagy újhódások kikeletel nászán, a zsarnokot a fellázadt nép pányvázta ki, rab öcsését pedig kiszabadította és trónjába ültette. Azóta pedig szabadult rab-aralokó és szabadult rab-nép végnélküli boldog és szerelmes összeforrásban zengik a himnusz: „Üdvözlely, Szabadság!” — Azóta egyre csak köszönik neki azt a sok színt, derűt, gyöngyöt, örömet és magasztosságot, amit nekik tavaszi támadáskor, nagy újhódások kikeletel nászán, bilineszőző mámoros napokon hozott.

Most is imádkoztak hozzá. Megrendítő szent imádkozás volt ez. Törökország a Csiragan-palotát, ahol a mostani Murad szultán 30 évig raboskodott, berendezte a nép országgyűlési helyiségének és jött az egykor rab szultán, az egykor rab néphez és állva hallgatta meg egykori börtönében, hozzá harsogó boldog, nászruvalgását...
Ahol pedig örökös a köd, mossa Albionban, ott van egy zord palota. Abban nyüzsgenek zord halandók. E zord halandóknak csak olyan füllük, szájuk stb. van, mint nekem, nekéd, neki; de ők azért nem emberek, ők: lordok! Nagy urak! Nagy, hatalmas, véres és gyilkos és rabló ősök: ványvadt maradvány. Még is nagy urak! Ők csak százan, kétszáz és egyneházza annak, még is odavetik Albion számmilliójának: Kuss. De nem úgy mondják, hogy: Kuss hanem, hogy: Beszélj.

De hozuk ezt ki a ködből és nézzük meg őles napfényen: Hát Angha meg akarja adoztatni a lordokat is, mert kell a pénz hadihajóra. És hát a lordok ezt nem akarják, tehát, hogy elbuktságuk az igazságos ügyet kívánó kormány: visszadobták a javaslatot: „hadd öntsön a nép! Legyen választás! Arra elmennek ők korteskedni. Fülbe ordítják majd a népnek: Beszélj! Beszélj!
És még azt mondják, dőltyősen zordonan, csupán csak ezt, csak ennnyt: Kuss!

Mondják, amelyiknek mondják. A kiesi, de szabad és boldog Svájcnak: nem mondhatják. Ezek szabad emberek és értik a kuss-t, akkor is, ha úgy hangzik: beszélj! Értik és visszadobják. Egy paralitikus, kéjenez osztrák főherceg, akit még a Habsburgok is kiidobtak a bandából, bizonyos Wölfling Lipót (van-e, aie e botránynevet nem ismeri?), közzéjük telepedett. Akkor telepedett közzéjük, mikor már mindenünnen kifűlő állt a rudi. És a svájciak azt mondták neki: kuss. Nem vették be. Jó, a Wölfling bíróság-nál kereste a jussát és a bíróság elítélte a népkaratot kifejező újságíró. J, ez mind jó és még sem változtat a dolgon. A bíróságok nem mindig az igazságnak itélnek. De a nép szava, az a „kuss”, az igazságot szűlt mindig és most is!

Mikor az orosz császár Olaszországgal ölekezett, hogy ebbe a gyöngéd ölelésbe be-

lefojtaná Ausztriát; akkoron olasz katonai kísérétébe be volt osztva bizonyos Asinari di Bernezzo nevezetű olasz tábornok is, aki fent, egészen az osztrák határon parancsnokol. — Ez az Asinari di Bernezzo tábornok a nagy vakparádé után hazament, összegyűjtötte tisztjeit és osztrák hadtörök alján és rámutatván a feketesárga tájképra, megrázta az öklét és mondott is egyet-mást. Nem azt mondta, egészen biztos, hogy nem azt mondta, miszerint: „Ő” szerelmes abba az Ausztriába.

Egészen mást mondott és mivelhogy mondta: nyugdíjba küldték.
Most csak az a kérdés: az orosz császár sugta-e neki azt a mondkát, vagy az olasz nép, vagy mindakettő?
Meggugom: Mindakettő.

Mert alul, felül, hátul, elül; olasz, orosz, délszláv, angol egyaránt szorítják a kutyaszoritóba a kedves osztrák sógorot.

Bajok lesznek! Nagy bajok! Ki fogja kiharolni a csúvávát a kis kedvest? A közös hadsereg? Hát lehet erő egy olyan hadseregben, amelynek tisztjei meggyalázzák a vendégsértes és megsértik a francia nemzet himnusát, az egész emberiség szabadság-himnuszát? Nem! Ez a hadsereg még mindig a régi, a védtelenekegy gyilkoló, az asszonyokat korbácsoló, gyáva, erőtlén, nyomorult eszesélek. Ez nem erő az olasz honszeremmel szemben! Ez a hadsereg annak a Bécnek szörös-börös hasonmása, amely a magyar sportifjakkal, a magyar vendégeivel, minap szórul-szóra olyan gaz, aljas ripók-séggel bánt el. És amit a sors mégis a magyar bajnokoknak juttatta a pálmát, egy fogja juttatni a győzelmet ezzel a szemétkészreleggel szemben bármely elleneségnek: meg van pesszere, hogy beestelenül, gazul, csak gyalázat terem nekik a harez mezején és ezen nem változtat még az sem, hogy most a tábori papokat lovasították. Nem! A Haynauk esemétére, az asszonygyalázó, gyáva rongyokra, a Marsellaise megsejtőre, nem hozhatnak a papok Istentől áldást még lóháton sem!

—böcz.

Magyar törvénycsarnok.

Újra a botránypör. — Jelentkezett a gyilkos. — Rablás helyett zsarolás. — Rossz tréfa.

Az anyagyilkos és sajtókedvezés és „szép Mariska” bűnpöre, illetve botránypöre, újra dobra kerül. Mint megirtuk, a skandalozus első tárgyalást elhalasztották, most pedig olvassuk, hogy az új tárgyalást december 15-ikére már ki is tüzték. A botránypör és sajtókedvezés egyebiránt felette kitűnően sikerült, amennyiben Wekerle, a darabont igazságügyér elkergette a denunziált ügyészt és gondoskodott, hogy a „kemény” bíró helyébe jó bíácsik kerüljenek az új tárgyaláson. Azt hisszük, nem tévedünk, ha itt említjük meg, hogy Lengyel Zoltán védőügyvéd, mint politikusi csatlakozó az ügyvezető: kooperációhoz. Ugy lehet, ezért sikerült neki ilyen nagyszerűen ez a kis botránypereáció...

Négy évvel ezelőtt Csabán ismeretlen tettes meggyilkolta és kirabolta Kohn Mór odaváló kereskedőt. A gyilkost a csendőrség nem tudta letartóztatni, s az most önként jelentkezett. A gyulai törvényszék nyagyan lopás miatt elítélte Enyedi Lajos foglalkozás nélküli embert. Enyedi az ítélet kihirdetése után kijelentette a törvényszéki elnöknek, hogy 6 ölte meg 1905 decemberében Kohn Mór csabai kereskedőt. Nem bírja az életet, bünhődni akar. Távirati megkeresésre beigazolódott a gyilkos önkéntes vallomása, a csabai csendőrség már régtől fogva szemeltartotta a gyanus Enyedit. A gyilkos szuronyos börtönörök kísérték vissza zcellájába Legközelebb megtartják ellene a főtárgyalást.

Budapesten Rafuka József bérköcsisége az év augusztus 8-9. közötti éjjelen az Űllői-ut egyik utcái padján egy alvó embert talált. Odament hozzá s magát detektívnek adva ki, felköltötte s igazolásra szolgáltatta fel. A felköltött ember, Koplányi Antal, a detektív felszólítására átadta igazolási okmányait. Az áldetektív felszólította, hogy kövesse őt a kapitányságra. Koplányi szó nélkül engedelmkedett a felhívásnak. Mikor azután együtt a IX. kerületi kapitányság felé haladva, a Közraktár-utcazába értek, az áldetektív váratlanul rátámadt s „pénzt, vagy életet” szavakkal ültelgelni kezdte. A megtámadott Koplányi segélykiáltásaira többen odasiettek s ezek megakadályozták, hogy az áldetektív elrabolja

MONOPOL KAVÉHÁZ
R Ó T H P É T E R Mgr.
NEW YORK, 145 MASODIK AVE., A KILENCZEDIK UTCZA SARKAN
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
MINDEN ESTE ELSŐRANGU ZENEKAR.

Magyar gyógyintézet Pittsburgban.
Felhívjuk mindazok figyelmét arra, hogy mindenféle titkos és bűnös baj teljes gyógyítását elvállaljuk, ugymint: Tüdő, szív, vese, gerincek és fejfájás, agylágyulás, kopaszság, mérges daganatok, vérzések, fertőzések. Mindenféle férfi és női titkos betegségeket a legrovidebb idő alatt gyógyítunk a legszigorúbb titoktartás és jóállás mellett. Sok oly gyógyítás nem szegíthettek. Gyengítő éjjele mellett már reánk bízza, ahol más orvosok nem segíthettek. Gyengítő éjjele mellett folyásokat gyógyítunk rövid idő alatt, ugyiszen elengyült férfiert: rövid idő alatt kigyógyulunk. Szünetden bárki bármily megnevezett halban és ha személyesen be nem jőhet, írja le baját lelkismeretesen és mi azonnal tanácsot.
Irodai órák mindennap reggel 9-től esti 9-ig, vasárnap délután 3-ig. — Szerdán és szombaton reggel 9-től esti 9-ig.
DR. REGAN EUROPA MEDICAL CO.,
720 PENN AVENUE, PITTSBURG, Pa.

Egyedüli magyar... győgszertár... Fayette megye és... vidékén...
R. A. OLESCHAK,
25 Broadway, Uniontown, Pa.
Magyarok, keressék fel bizalommal.
Mindenféle hazai serekek a legújabb nyosabb árakban... kaphatók...

HUSZONÖTÉVES JUBILEUM.
A NEW YORKI ELSŐ MAGYAR TARSALGÓ ÉS BETEGSEGÉLYZŐ
EGYLET huszonötéves fennállásának megünneplésére
Jubileumi Ünnepe
rendez, mely ünnepelet 1909 december hó 12-én a
TURN HALLBAN
85-İK UTCZA ÉS LEXINGTON AVENUE SARKÁN fogja megtartani.
Az ünnepelet a nevezett napon délután 3 órakor a vendégül érkeztet testvéregyletek fogadásával kezdődik.
BELEPTI DIJ 50 CENT. BELÉPTI DIJ 50 CENT.

Dr. H. F. WONDERS,
MAGYAR ORVOS
Gyógyít szem-, torok- és gégebetegségeket.
FIRST NATIONAL BANK ÉPÜLET 405, UNIONTOWN, Pa.

LUX GÉZA
30 BROADWAY, UNIONTOWN, Pa.
Magyar csárda. Izletes ételek és italok kaphatók. A honfitársak igazi magyar cigányzene mellett elmulathatnak.

Dr. Rosenthal Adolf,
SEC. NAT. BANK, UNIONTOWN, Pa.
Egyedüli magyar orvos a vidéken. Budapesti és bécsi egyetemeken végezte tanulmányait. Minden betegségnek kezelést elvállalja.

Dr. P. SCOTT,
MAGYAR FOGORVOS
Seaton Building, Uniontown, Pa.
RENDEL naponta 9-től 12-ig, délutáni 1 órától 5 óráig.

Tóth Pál
áll a New Jersey állambeli PASSAICI IRODÁK PÁL az 6 megbízásából FAZE-KAS PÁL ur is fel van hatalmazva előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtáztatására. Passaic irodánk cime: 23 Monroe street, Passaic, N. J.

Jó földek.
Majd mindennap lehet olvasni a lapokban azt, hogy Amerikában a földműveléssel foglalkozók a jövő. Ez elvitáztatlan és igaz, amennyiben az élelmiszerké fokozatos drágulása elég nyomtasosan igazolja. Ebből levonhatjuk azt, ha idáig is, amíg alacsony árban tudta a farmer értékesíteni a termését és még tudott belőle élni, ezután az élelmiszerek árának fokozatos emelkedésével nemcsak megél, hanem gyarapodik is, részben a termékét magas árban értékesíti, valamint birtokának értéke évről-évre emelkedik.
Szükséges azonban a települési óhajtnak jól re nézve ajánlom a magyarságnak Norfolk tengeri kikötőváros környékét, amennyiben enyhe és egészséges éghajlata, elsőrendű piacté, ami a fő, jó földjei, közlekedési utjai, vasúti halozata (8 vasúttársaság vonala szalad be), hajóvalnail minden tekintetben biztosítja a magyarság jövőjét.
Evénté kétszer termelnek itt krumplit, paradicsmot, káposztát, 3-szor zöldbabot.
Krumplit február végén kezdik ültetni és júniusban már a piactra adják. Egy akér a legrosszabb esetben ad 40 dollárt, legjobb esetben 120 dollár tiszta hasznót. A krumpli termelése épp annyi munkától kíván, mint a kukorica termesztése, termeljen 10 akér krumplit, számít-hal legkevesebb 400 dollár hasznót egy hónap alatt.
Júniusban a krumpli kisédeése után azonnal kukoriczát ültetünk ugyanazon földre, ami még

Kedd, dec
A CS
Irt
(H
De mid
szaki gyű
éves lett,
sekor egy
mikor látt
aggasztó b
gának a n
nyiltan sz
nek.
Valfon,
zát vére b
müsort ese
szinpadias
bát, nagy.
— Miesc
akarja ezt
ártatlan e
lemondana
kat. Meg
jönne az
ragszik r
bantontá
ja neki er
ná meg az
óvatoságg
Zután f
saját haz
ámitva és
gyengéde
ket enged
anya jelen
Ezek ut
kében a p
bensőgél
mágvál b
vét, elper
beestek g
mást lese
panaszos
el nem ár
panaszok
ról már n
az első sz
gyanakod
gyon jól,
hányadán
bizonyos
részleteib
szemben n
mellé vette
a politik
bánt vele,
egy féltke
kit a köze
a minden
zón. s a f
kán és fu
Vajjon m
natát!
Hát bizo
volt arra,
ártatlan v
mindent, v
galmát, m
sen jegyez
riadt e bo
pedig mits
ből.
Florence
békes ter
arezbörrel,
nagy junós
gakkal.
Mikor n
Valfon, se
te őt és e
az óntudat
mekleányk
az ékszer
szöveteket
az őt körm
mánezos j
fokozódott
sárg titkos
védő tünd
nyok szűzi
még a fer
szórhette
fon hypok
jas fajtala
a saját le
nem vegyü
Az elők
az hitték,
és élénk é
fődését. H
léptek, elő
ter ravasz
leste mozd
neteket és
le; egyesek
cozsummat
lett kardos
raffinált k
vágyait.

A CSALÁD TÁMASZA.

— Regény. —

Írta: DAUDET ALFONZ.

(Huszonnegyedik folytatás.)

De midőn Florence, mint minden dél-szaki gyümölcs korán megérve, tizenöt éves lett, az anyja, aki Florence születésekor ugyanannyi idős volt, megjed, a mikor látta, hogy a mostohaapja milyen aggasztó bizalmasodást enged meg magának a mostohaalánnyával szemben és nyilván szemére lobbantotta ezt a férjének.

Valfon, akinek ereiben az akrobata-fajzat vére lüktetett, csak hogy színpadot és műsort cserélte, a méltatlankodót adta, és színpadias léptekkel végigmérvé a szobát, nagy hangon szavaltatott:

— Micsoda, ezt a gyermeket? — Kivel akarja ezt elhitetni? Nem, ha tiszta és ártatlan engedelmeinek csak egyikéről is lemondana, azzal bevallaná bűnös voltukat. Meg aztán ha Florence panasza jönne az anyjához: „Mama! a papa haragszik rám, a papa elhanyagol. Mivel bántottam őt?” Vajjon merne-e az anyja neki erre feleletet adni. Nem-e zavarna még azzal a fiatal szívet és lelket, ha óvatosságra intené?

Aztán folytatta veszedelmes játékát: saját hazugságával talán önmagát is ámbíva és a maga kis Pflofojával a leggyengédebb, a legbizalmasabb engedelmeiket engedte meg magának, különösen az anyja jelenlétében.

Ezek után a szerencsétlen asszony lelkesen a pokol lángja lobbant tüze; a bensőjében izzó fűzők, melyet mindenüvé magával hordozott, sívárrá égette a szívet, elperzselté egész valóját; a szemei veszték gödrükbe; szép vállalai szemlélmást leszárványodtak, de azért soha egy panaszos szó, egy fájdalmas felszisszenés el nem árulta lelke gyötremeit. Kinek is panaszkodhatott volna? A férjének? Arról már rég lemondott. A fiának? Amint az első szót kimondta, kinevette dőre gyanakodását. Holott Wilkie tudta nagyon jól, jobban mint bárki, hogy a dolog végsőjén van; de az ő saját fajtalansága bizonyos gyönyörűséget lelt a kaland részeitben; ezenkívül pedig Valfon vele szemben nagyon szépen viselkedett; maga mellé vette a dolgozószobájába, beleavatta a politikai ügyekbe, szóval apailag bánt vele. Csak nem bolondult meg, hogy egy félkényen asszony szeszélye miatt, a kit a közeledő vénülés izgat és keserít, a mindenható miniszter papával össztetűzőn, a fia ilyenkor egyet perdült a sarkán és faképnél hagyta az anyját.

Vajjon a leányával közölte-e titkos bántását?

Hát bizony gyakran nagyon is hajlandó volt arra; de Florence igen fiatal, igen ártatlan volt. Nyíltan el kellene mondani mindent, fel kellene zavarni szűzies nyugalmát, minthogy képmutató férje helyesen jegyezte volt meg, s Valfonné visszairadt e borzasztó vallomástól; a gyermek pedig mitsem sejtett az apai magaviseletről.

Florence gyönyörű szép, kissé lassu, nehezes teremtés volt, vakító szép hamvas arcvonással, nagyfűzésre valló, kiálló nagy jószemekkel és hegyes hófehér fogakkal.

Mikor még bábuval játszott, az öreg Valfon „amberevő leányú”-nak keresztelte őt és ez a név pompásan illett ehhez az ártatlanul érzékiségtől duzzadó gyermeklányhoz, aki már akkor is szerette az éjszert és az illatszereket, a pompás süveket és a friss húst. Amint felnőtt az őt környező fényűzésben, az aranyozott és a márványból készült tárgyak között, az anyja anyjánál is inkább a színe alatt a fényűzési vágyait látta.

Az előkelő társaság tanuja volt ennek a családi drámának, melyről Valfonék azt hitték, hogy a világ előtt mely titok, és élnék érdeklődéssel követték hovafejlődését. Ha színházba vagy bálszembe léptek, elől a két nő, mögöttük a miniszter ravasz arca, minden szem kíváncsian leste mozdulatukat. Megfigyelték a tüneteket és prognózisokat vontak le belőlük; egyesek úgy vélekedtek, hogy már rég consummatum est; mások ellenben amellett kardoskodtak, hogy Valfon, mint raffinált kéjencz, készakarva fékezze meg vágyait. Mindnyájan bántották a kis

őreg emberke vitális erejét, kit ez a szenvedély, ahelyett, hogy politikai ambícióitól elvonná, még sokkal lázasabb és mohóbb cselekvésre ösztökélt.

Florence váratlan eljegyzésének híre a fiatal Jaquanddal mindenkit megdöbbentett. Eleinte azt hitték, hogy ez a ravasz róka új furfangja. — „Figyeljünk!”

De midőn a mende-monda valóban bizonyult és a fiatal Claudius álmos, lusta alakja többször megjelent az operában, Valfonék páholyában; midőn a miniszter maga kijelentette, hogy az esküvő nemsokára meglesz, anélkül, hogy mindhármuk rendes életében a legesekélyebb változás is állt volna be, még azok is kételkedni kezdtek állításaik helyes voltában, akik tegnap még a leghatározottabban nyilatkoztak; úgy hogy nemsokára amaz érdekes, heves és lobbánkony véleményváltozás állt be, mely a társadalmi véleménynek bizonyos gyerekes és hőbortos színezetet ad. Senki se akart többé hallani arról a kényes és kétes dologról, melyet végleg elejtettek. Pedig hát soha még ilyen érdekes stádiumban nem volt ez az ügy, mint épp most.

Noha Valfon Florence férjhezmenetelére kétségbe ejtette, ez a házasság oly előnyöket biztosított neki, hogy döröszög lett volna föle ezt ellenezni. Ő ugyanis miniszterelnök letéve szavát adta, hogy a házassági szerződés másnapján megszerzi Jaquand Toynek, a duszajagd lyoni selyemgyárosnak, az egy hónap óta íreedsédsében levő tengerészeti miniszterülni tárczát, mire viszont Jaquand arra kötelezte magát, hogy megfizeti a miniszter összes adósságait, aki szenvedélyes játékos volt, mielőtt a szerelem rabul ejtette szívet. Azonkívül megígérte, hogy alapít neki egy előkelő napilapot, amely elengedhetetlenhatalmi előfeltétele mindenkié, aki az irodalomban, valamint a politikában erős és mindenható befolyást akar magának biztosítani. A jelen század legbíresebb és legpraktikusabb írója: Hugo Viktor volt az első, aki ezt megértette. Ez a fegyver hiányzott Valfonnak eleddig. Gyakori miniszterkedvénye folyamán rendelkezésére álltak ugyan a kormány-parti lapok, a titkos alapon összes elősködő tollai; de a saját külön lapját, mely a neheztlen időkben, a kegyvesztés és pangás idején is híven kitart mellette, azt a fegyvert, amely mindig meg van töltve és lövéssé kész, az ő csupán a mostohaalánnya móríngyában, az angol és a flandriai espikék habos hullámai között fogja megtalálni.

Csak hogy sajnos, a balsors ugy akarta, hogy ez a pompás alkalom épp akkor kinnálközzék, mikor a felesége azzal a esinos szöke fiúval, Wilkie barátjával, akibe belebolondult, komolyabb következmény nélkülűl írítbe boesztározza, nem féltékenykedett; Florence pedig, aki eddig némán és mereven fogadta mostohaapjának enyveléseit és öleléseit, érzékesen kezdett vibrálni érintése alatt.

Mintha ez a Jaquand Claudius nem vártatott volna még két, három hónapig az ő házassági ajánlatával.

Hogy meggyőződünk arról a dühös, ideges izgatottságról, mely a külügyminiszter lelkében egy idő óta dult, lapozgatnunk kellene csak ama korszak hivatalos lapjában, amely rendszeren olyan óvatossággal szövegezik, melyek látszik. A furcsábbnál furcsább megmondolatlanságokat és okadatolás nélküli eljárásokat tapasztalunk, amelyek Valfon szívbéli gyötrelmeinek eredményei. Különösen ma este, a bál alkalmával, melyet a roccco-jelmezbe öltözött jegyesek tiszteletére rendeztek, a miniszterelnök ur oly dühös volt, mint egy felbőszített vadkan és haragjának epje mindenkére ráfröcsesent, aki csak közelébe ért; míg ellenben Valfonné ura modorával éles ellentétben álló szokatlan sugaras jókedvvel bueszott el vendégeitől, mindegyikére egy-egy jószágos vagy ábrándozó mosolyt pazarolva.

— Vajjon mi történt itt nálunk? — gondolta magában a fiatal Wilkie, midőn anyja társaságában ilyen zavartalan kettessen találta a minisztert mostohaalánnyával.

Egyet köhintett, hogy közeledett tudtukra adja s hangosan szólalt meg: — Hugoeskám, a Graphic közölni fogja az arczképedet, pompadour-jelmezben; odaadtam a laptudósítónak arczképedet meg a Claudiusét. Te meg a völégényed vagytok az előtáncosok és én direkt hangsúlyoztam ezt a szót „völégényed”; a reporter előtt, aki nálam járt.

— Ahogy a dolgok most állanak — ő már nem a völégényem.

A fiatal leány feltekintett és fivére most vette csak észre, hogy sir.

Zavarodottan dadogta: — Mi az, mi történt, kedves Florence? Erre válaszul a csillagva meg-megrezdülő gyöngyfűző mőgül a szomszéd szalonból Valfonné torokszakadtából felharsogó éneke esendült fel:

Ah quand la mort qua rien ne saurait apaiser.

Nem fejezhette be dalát. A következő perczben a miniszter talpra szökött és ökölbe szoritott kezekkel, az illemlről teljesen megfedelkezve, ordította:

— Fogsz már egyszer hallgatni, ezer mennykő!

Florence és Wilkie elsápadva néztek össze. Soha még nem tapasztalták, hogy a miniszter ilyen durván bánt volna az anyjukkal. Valfonné dühtől reszketve jelent meg a szalon küszöbén.

— A ceselőség talpon van még, — monda hangosan. — Meghallották!

A miniszter restelte hevesességét, különösen a gyermekek előtt és tréfára akarta fordítani a dolgot; misze törődvé azzal, hogy ez az ügyes hangváltozás minő hamisan hangzik.

— Azért kiáltottam olyan nagyot, hogy tülharsogjam a te althangod és hogy behívjalak, mert szükségünk van rád. Kérdezd meg Flotól, mi a baja.

Valfonné a leányára nézett: — Nos, mi lelt?

Florence szólni akart.

Az eljegyzésem... dugába dőlt... füstbe ment... vége. Hangja zokogásba fult. Az apja azonnal melléje ült a pamlagra, mefogta a kezét, mert lányának bántata mélyen meghatotta anyai szívet, noha nem vette komolyan. Bizonyára valami gyerekes összekoezezanás. Valószínűleg valami vallásos babonán veszték össze; biztosan nem komoly a dolog.

— De igen, igen, — nagyon komoly. Arezoeskája biborra gyult a sirsától hajeporos, tizenötödik Lajos korabeli hajdiseze alatt, amint a boldogtalan kis márkíné zsebkendőjével törölgetve könnyes orozát, ledörzölte róla az egész festéket.

— De, leltem, ha egyszer ismered Claudiusnak azt a rögeszméjét, — szölt Valfonné, aki ma este boldog volt, hogy nem tartotta lehetségesnek, miként szeretteinek egyikét bánat érhesse, — hát minek vitakozol vallásos dolgokról?

A miniszter élénken kérde: Tehát igaz? Vallásos ájtatoskodás az oka a ti összekoezezanásoknak?

— Más is, de különösen ez. A miniszter hangos kacajra fakadt, mely arczának valamennyi szemtelen, durva vonását görcsösen összeráncszolta.

— No, ez több mint sok. Hát honnan kerül ki ez a nagy tökfűlő, hogy még ilyen dörösegekben hisz? Franceziországban már csak két katolikus él, ő és még egy másik, aki már rég halott.

(Folytatása következik.)

RIZSAK JANOS passaiaci pénzküldő budapesti irodája VII. KIRALY-UTCA 193. SZÁM ALATT van. Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

Indiana Trust & Savings Bank MAGYAR TESTVÉREK! Ha megakarított pénzeitek, melyet keserves munka árán szereztetek, biztos helyen megőrzés céljából elhelyezni óhajtatok, küldjétek el a fenti címre. A bank elfogad betéteket és a nála elhelyezett pénztér

3 százaléknyi kamatot fizet. S a TELJES ÖSSZEG minden időben felmondás nélkül ki-vethető. BEVÁLT, VESZ ÉS ELAD külföldi pénzeket a legkisebb százalékek mellett.

KÖZJEGYZŐI OSZTÁLY elkészít kérvényeket, meghatalmazásokat, adás-vételi szerződéseket és konzulátusilag hitelesített őket.

HAJÓJEGYEK eladása a leggyorsabb és legbiztosabb hajókra.

PÉNZKÜLDÉS az ó-hazába a legbiztosabb és a leggyorsabb módon.

AKI HAZÁT akar építeni INDIANA HARBOR körül, annak a bank ad pénzt a felépítésre, TELKEK MAGANÁL A BANKNÁL OLCSÓ ARON VÁSÁROLHATÓK.

BÁRMI FELVILÁGOSÍTÁSÉRT forduljanak MAGYAR NYELVEN erre a címre:

INDIANA TRUST & SAVINGS BANK 3338 Mich Ave. Indiana Harbor, Ind.

HUNFALVY HUGÓ HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS, közjegyzői hivatal. Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY, New York City.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA Elvállal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegytől ALAPSZABALYOKNA A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITÜNK. Aki szép, izéles munkát akar, forduljon hozzánk. Vidéki megrendelések pontosan és közöltetnek. A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA 153 East 4th Street, New York.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VALTOINTÉZETE 127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENNEKÜL közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusilag hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan és lelkismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISEREM A HAJÓHOZ. UTBAIGAZTATÁS, felvilágosítás és tanácsot INGYEN adok. FIOKÜZLETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE SCHWABACH ÉS FIA KÉT MAGYAR BANKHAZA 1225 FIRST AVENUE, NEW YORK, a 66-ik utca sarkán. 1431 FIRST AVENUE, NEW YORK, a 74-ik utca közelében.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek céljából.

NEW YORK ALLAM. KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York. ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapították 1879-ben.

Pénzküldések és hajóajegyválasztás. Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl.

Hajóajegyket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet.

PENNSYLVANIA ALLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandria.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részbe ölesőn, gyorsan és biztosan. Hajóajegyket az összes vonalakra az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alapítke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresémen \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KAL G. ARPAD Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézőse. Közjegyzői hitelesítés. Ponpis pénzküldése.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéteket elfogad. Pénzküldő és hajóajegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főösszeg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvaniaiának legérgebb takarékpénztára.

OHIO ALLAM. THE BRIDGEPORT BANK & TRUST CO., PANY, Corner Main and Lincoln Avenue, Bridgeport, Ohio.

Pénzt kamatoztat, küld az ó-hazába. Hajóajegyket elárúsít minden vonalra. Hazai ügyeket gyorsan és jutányosan elintézi.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio. Alánál engedélyezett hajóajegy, pénzküldő és közjegyzői iroda.

PERCZEL LAJOS, 532-534 Pearlis street, Cleveland.

WISCONSIN ALLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajóajegyket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részére. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM. RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.

Pénzküldés és hajóajegyek. Bárminemű okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajóajegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajóajegyüzlete. Hazák, telkek vétele és eladása.

NEMETH JANOS, new yorki bankár, passaiaci fiók pénzküldő- és hajóajegyüzlete: 150-2 street, Passaic.

SZABO LAJOS, Chrome. Pénzküldés. Hajóajegyiroda. Tanács és utba igazítás ingyen. A vidék egyedüli magyar közjegyzője.

CONNECTICUT ALLAM. BANDRÉ ANDRÁS, 606 Postwick Ave., Bridgeport.

Pénzküldéseket gyorsan és pontosan közzétít, hajóajegyket a legjobb vonalakra árusít, közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet. A saját házában lakik.

INDIANA ALLAM. INDIANA TRUST AND SAVINGS BANK, 3338 Mich. Avenue, Indiana Harbor.

Pénzt kamatoztatására elfogad, pénzküldéseket eszközöl az ó-hazába gyorsan és biztosan. Hajóajegyket minden vonalra. Közjegyzői hivatal. Telkeket elad és házépítésre kölcsönöket elölegez.

VIRGINIA ALLAM. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, APPALACHIA.

Tőke és felesleg 50,000.00 dolláron felül. Minden pillanatban felmondható betétek után három százalékos fizet.

Magyar fogorvos Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés. DR. FRANK KERN 333 EAST, 10. UTCA, NEW YORK. Az első és második Ave. közt. RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig. Vasárnap: Reggeli 10-től d. u. 1-ig.

KAIL G. ARPAD BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE — Alapították 1890-ben. — Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban. UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

